

RUSKÝ JAZYK

1.Charakteristika predmetu.

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Ruský jazyk
Ročník:	siedmy
Časová dotácia:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠKVP:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Vyučovací jazyk:	slovenský

2. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3 .Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,

- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využitím interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SEERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Obsahový štandard:

Poazbukové obdobie:

Úvodné opakovanie
Vzdelávanie a práca
Rodina a spoločnosť
Človek a príroda
Krajiny, mestá a miesta
Šport
Voľný čas a záľuby
Záverečné opakovanie

TÉMA:

Úvodné práce v triede:

Úvod, pozdravy
Školské potreby
V triede
Rodina
Hračky
Jedlo, nápoje
Odev, obuv
Farby

Vzdelávanie a práca:

Čo robíme v škole
1. osoba plurálu prítomného času sloviess
Akuzatív vo väzbe s predložkami v, na, iz, s/so

Rodina a spoločnosť:

Ako pomáhaš doma? – slovná zásoba

Ako pomáhaš doma? – posluš, čítanie a dialógy
Tvorba slovies v 2. osobe singuláru prítomného času slovies
List priateľovi
Posluš a čítanie básne Čo bolo na obed
Vy viete počítať – slovná zásoba
Číslovky 1 – 100, hry s číslami
Skoľko tibje let? - spojenie číslovky s podstatným menom rok
Tvorba slovies v 2. osobe plurálu prítomného času slovies, slovesá chcieť a môcť
Nácvik piesne - Dvakrát dva sú štyri

Človek a príroda:

Ročné obdobia - slovná zásoba k téme, čítanie dialógov
Príslovky-ročné obdobia(na jar, v lete, v jeseni, v zime)
Tvorba slovies v 3. osobe singuláru prítomného času slovies
Časovanie zvratného slovesa "katát'sja" a jeho rôzne významy
Čítanie a prepis listu priateľovi - Ahoj Juraj!
Charakteristika počasia na základe obrázkov - Kakaja pagoda?
Tvorba slovies v 3. osobe plurálu prítomného času slovies
Časovanie slovies chcieť, môcť
Žarty, hádanky, tajničky

Krajiny, mestá a miesta:

Na exkurzii v Moskve-slovná zásoba, prezentácia o Moskve
Na exkurzii v Moskve - dialógy
Utriedenie poznatkov o 1. a 2. časovaní slovies
Používanie slovies učiť- učiť sa
Používanie slovies ísť peši - cestovať
Minulý čas slovies ísť peši - cestovať
Aktivity počas dňa ruského jazyka

Šport:

V zdravom tele zdravý duch - slovná zásoba
V zdravom tele zdravý duch - dialógy
Minulý čas slovies - 3. osoba singuláru a plurálu
Riekanka: Na rozcvičku
Príslovia, hádanky, žarty
Text Ruky
Používanie slovies "znať - umieť"

Voľný čas a záľuby:

O chvíľu budú prázdniny - slovná zásoba
O chvíľu budú prázdniny - dialógy

Nominatív prídavných mien v singuláre a plurále –
tvrdé a mäkké zakončenie
Blahoželanie k narodeninám
Tvorba zloženého budúceho času sloviess
List priateľovi o prázdninách
Hra na obchod - tvorba dialógov
Nácvik piesne: Veselí cestovatelia
Práca na projekte - Čo budeme robiť cez prázdniny

Záverečné opakovanie:

List priateľovi o prázdninách v Arteku
Môj deň – režim dňa počas letných prázdnin
(tvorba viet podľa obrázkov)
Prázdniny v tábore- čítanie a tvorba dialógov

5. Výkonový štandard:

- Žiak má pochopiť význam ruského jazyka pre komunikáciu v EÚ a vo svete.
- Rozšíriť si slovnú zásobu témy Škola.
- Zdokonaľovať si techniku hlasného čítania s porozumením: Text: Čo robíme v škole.
- Osvojiť si názvy vyučovacích predmetov a z nich utvoriť rozvrh hodín.
- *Osvojiť si*: Tvorenie a používanie 1.osoby plurálu prít. času sloviess.
- Tvar 1.os.j.č. prítomného času slovesa ljubiť.
- Rozvíjať si reč reprodukciou prečítaných žartov.
- Precvičiť si akuzatív vo väzbe s predložkami v,na, iz, s/so.
- Používať osvojené slová a slovné spojenia v navodených rečových situáciách.
- Osvojiť si slovnú zásobu témy Ako pomáhaš doma.
- *Vedieť*: Počúvať s porozumením a čítať krátke dialógy.
- Vymenovať názvy mesiacov, dni v týždni.
- Upevniť a precvičiť si slovesá v 1.osobe sg. a pl. a naučiť sa tvoriť slovesá v 2. osobe sg.
- Prečítať list Ahoj Ján! písanou azbukou.
- *Osvojiť si*: Slovnú zásobu témy Vy viete počítať a čítať s porozumením daný text.
- Číslovky 1-100, prízvuk, pravopis.
- Vedieť reagovať na rečové modely typu: Skoľko tibje let?
Mne(jimu,jej)..goda/let)
- Tvoriť a používať tvary 2. osoby pl. prít. času sloviess, slovesá chciet' a môct'.
- Osvojiť si Pieseň: Dvakrát dva sú štyri
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu tematického okruhu Človek a príroda.
Počúvať s porozumením a čítať krátke dialógy.
- Vedieť tvoriť a používať príslovky času (na jar, v lete, v jeseni, v zime).
- Tvoriť a používať tvary 3. osoby singuláru prít. času sloviess
- Osvojiť si časovanie slovesa katát'sja.
- Rozvíjať a upevňovať si hlasné čítanie a prepis písaného textu: List priateľovi - Ahoj Juraj !

- Precvičiť si učivo o ročných obdobiach pomocou žartov, hádaniek, rébusov, úloh z PZ.
- Osvojiť si slovnú zásobu témy Čo pripravujú žiaci na výstavku. Počúvať s porozumením a čítať krátke vety - List priateľovi.
- Vedieť reagovať na rečové modely typu: Kakaja pagoda?
- Osvojiť si: Časovanie slovíes v 3. osobe plurálu prít. času slovíes. Časovanie slovíes chcieť, môcť.
- Rozvíjať si ústny prejav reprodukciou žartov a hádaniek.
- Rozšíriť si slovnú zásobu v téme Na exkurzii v Moskve.
- Vedieť počúvať s porozumením a čítať krátke dialógy.
- Systematizovať a utriediť si poznatky o časovaní slovíes v prítomnom čase podľa vzorov delať - gavaríť.
- Prakticky si precvičiť a upevniť požívanie slovíes učiť - učiť sa.
- Prakticky si precvičiť a upevniť požívanie slovíes ísť peši - cestovať.
- Osvojiť si minulý čas slovíes ísť peši - cestovať.
- Rozšíriť si slovnú zásobu v tematickom okruhu Šport, Ľudské telo, Voľný čas.
- Vedieť počúvať s porozumením a čítať krátke dialógy.
- Osvojiť si minulý čas slovíes "robiť", "venovať sa" v 3. osobe singuláru a plurálu.
- Osvojiť si naspamäť riekanku: Na rozcvičku !
- Upevňovať a rozvíjať si návyky hlasného výrazného čítania -príslovia, hádanky, žarty.
- Vedieť odhadnúť význam slov z kontextu Ruky.
- Vedieť správne používať slovesá "znať - umieť."
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu v témach Rodina, Obchod a služby Šport.
- Utriediť a upevniť si poznatky o tvaroch prídavných mien v nominatívne singuláru a plurálu. Vedieť blahoželať k narodeninám.
- Vedieť :Tvoríť a používať zložený budúci čas slovíes.
- Počúvať s porozumením, čítať a písať krátky list priateľovi.
- Vedieť používať základné frázy pri nákupoch.
- Naučiť sa pieseň: Veselí cestovatelia.
- Vytvoriť projekt na tému: Čo budeme robiť cez prázdniny
- Vedieť tvoriť vety podľa obrázkov na tému: Môj deň – režim dňa počas letných prázdnin.
- Zopakovať si učivo 7. ročníka.

Prierezové témy

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Metódy, formy a postupy vyučovania ruského jazyka

Riadené, kontrolované techniky:

- Organizačné techniky: organizácia triedy, delenie do skupín a pod.

- Zadanie úlohy, uvedenie žiakov do problematiky: sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, navodenie situácie, otázky a pod.
- Vysvetlenie učiva
- Čítanie s porozumením
- Kontrola žiackych prác, ústnych odpovedí
- Otázky - odpovede
- Odpisovanie (z tabule, z učebnice a pod.)
- Identifikácia, zisťovanie: žiaci vyberajú, zisťujú správnu možnosť, postup riešenia
- opakovanie a kontrola získaných vedomostí formou testov, písomných prác

Čiastočne riadené, kontrolované techniky:

- brainstorming
- príprava: učenie sa žiakov, čítanie, samostatná práca a pod.

Voľné, neriadené, nekontrolované techniky:

- hry
- riešenie problému
- simulácia (simulácia, napodobňovanie životných situácií)

Učebné zdroje:

- učebnice, pracovné zošity
- odborná literatúra
- vlastné materiály
- internet

Hodnotenie predmetu

Žiaci v 7. ročníku sú hodnotení podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie žiakov

Hodnotiace portfólio :

- Kontrolné práce – po tematických celkoch
- Analýza výsledkov rôznych činností
- Sledovať systematickú prípravu na vyučovanie (domáce úlohy)